

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3

ว่าที่ร้อยตรี ไสฉร ศรีอาวุธ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ว่าที่ร้อยตรี ไสธร ศรีอาวุธ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

SCHOOL MANAGEMENT IN ACCORDANCE WITH THE SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY IN SCHOOLS FOR EXPANDING EDUCATIONAL OPPORTUNITIES UNDER
THE OFFICE OF CHIANGRAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

ACTING SUB LIEUTENANT SOTHORN SRIAWUT

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2020

Copyright 2020 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ของ ว่าที่ร้อยตรี โสธร ศรีอาวุธ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดาวลัยย์ อุ่นทอง)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ณัฐวุฒิ สัพโส)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ว่าที่ร้อยตรีโสธร ศรีอาวุธ, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง
คำสำคัญ	การบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทคัดย่อ

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา งานวิจัยนี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.876 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับและรวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา พบว่าในด้านการบริหารงานวิชาการควรสนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรไปอบรม หรือให้ความรู้เรื่องงานวิชาการให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ทุก ๆ คนมีส่วนร่วมและสนับสนุนงานด้านวิชาการร่วมกัน เพื่อพัฒนาสถานศึกษา และมีการระดมความร่วมมือกับชาวบ้านและหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อช่วยให้ข้อเสนอแนะในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

Title: SCHOOL MANAGEMENT IN ACCORDANCE WITH THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN SCHOOLS FOR EXPANDING EDUCATIONAL OPPORTUNITIES UNDER THE OFFICE OF CHIANGRAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

Author: ACTING SUB LIEUTENANT Sothorn Sriawut, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Associate Professor Dr. Thidawan Unkong

Keyword School Management, Educational Opportunity Expansion Schools, The Sufficiency Economy Philosophy

ABSTRACT

The purposes of this research are to study school management according to the sufficiency economy philosophy of educational opportunity expansion schools and study recommendations on basic school management according to the sufficiency economy philosophy of educational opportunity expansion schools. The Sample groups in this research included 302 participants who were board members and teachers from educational opportunity expansion schools under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3. Research instrument used in this research was questionnaire with 1–5 Likert's scale with reliability rate 0.879. Statistical tools employed were mean, percentage, mean, as well as standard deviation.

This research found that overall, the basic school management according to the sufficiency economy philosophy of educational opportunity expansion schools under Chiangrai Primary Education Service Area Office 3 was rated at the highest level as arranged chronologically in the following aspects: academic administration, personnel administration, budgeting administration, general administration and educational recommendations. This indicated that in the field of academic administration, there should have been budget support in personnel training or in giving more knowledge of academic affairs, as well as encouragement of participation and cooperation in academic affairs for school development. Moreover, local sectors' and villagers' participation should be gained for more recommendations.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดาวัลย์ ชุ่มก่อง อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความใส่ใจเป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สมบูรณ์ได้ รวมทั้งคณาจารย์ที่ได้กรุณาส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้แก่ ผู้ศึกษาและเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี และนางสาวสุดารัตน์ ปัญญาศิริวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยอื่น ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องของเครื่องมือ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้และมีความสมบูรณ์และมีคุณค่า

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณ ทุกๆท่าน พระคุณบิดา มารดา สมาชิกในครอบครัวทุกท่าน ครูอาจารย์ เพื่อน ๆ สาขาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย ปี 2562 และผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน ที่ได้เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน ให้กำลังใจด้วยความห่วงใยอย่างดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาและทำ วิจัย

โสธร ศรีอาวุธ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	2
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวเนื่องกับการบริหารการศึกษา.....	8
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	20
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา.....	27
แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	59

การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	52
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	63
บทที่ 5 บทสรุป	65
สรุปผลการวิจัย	65
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	94
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	95
ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	104
ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	114
ประวัติผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมและรายด้าน	52
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ	53
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	56
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล.....	58
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป	61
ตาราง 7 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ	63
ตาราง 8 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ	64
ตาราง 9 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล	65

ตาราง 10 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป65

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	44
-----------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเด็นภายในประเทศ อาทิคุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2579) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์หลัก ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีเป้าหมาย ข้อแรกคือ คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ข้อต่อไปคือ หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ สุดท้ายคือการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่กล่าวถึงคือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผลผลิต/ผลลัพธ์ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สามารถท้องจำและนำสิ่งที่จำไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดในเชิงสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ/ประเภทได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีจิตสำนึกประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้ง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสามัคคีปรองดอง

ความมั่นคงของชาติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสูงสุด ซึ่งการสร้างจิตสำนึก ความรักชาติ การยกย่องเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์สถาบันศาสนาและความเป็นพลเมืองที่ดีนั้นต้อง

ปลูกฝังหรือสร้างตั้งแต่เด็ก ๆ โดยเริ่มจากครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคมในยุทศวรรศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่ายุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการพัฒนาประเทศ การที่ประเทศจะเกิดความมั่นคงในชาติได้นั้นการจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้น ๆ หากคนในชาติเป็นคนดี มีความรู้มีความซื่อสัตย์สุจริตจะสามารถนำพาประเทศไปได้ได้อย่าง มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนำไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้คนในชาติและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานหลักได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นไปที่คนทุกช่วงวัยมีความรักสถาบันของชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์สถาบันศาสนาและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พลกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกลและลึกซึ้งยิ่งกว่านักพัฒนาหรือนักวิชาการใด ๆ ดังพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา ที่ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้รอดพ้นวิกฤตและแนวทางการพัฒนาให้ก้าวหน้าไปอย่างเป็นขั้นตอนบนหลักแนวคิดพึ่งตนเองใช้ความรู้อย่างมีคุณธรรม เพื่อให้คนส่วนใหญ่พออยู่ พอกินพอมี พอใช้และทำให้สังคมเดินหน้าไปอย่างสมดุล ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มากับการแปรเปลี่ยนในรูปแบบต่าง ๆ

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามขอบข่ายงานทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา เป็นการตอบสนองแนวทางการจัดการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศียงราย เขต 3 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2559-2563 เพราะมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนทุกคนและภารกิจที่เน้นการดูแลรับผิดชอบพื้นที่ชายแดนและพื้นที่สูง ซึ่งมีเด็กประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา ชนเผ่าต่าง ๆ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์มาอยู่ร่วมกันตามชายแดนวัฒนธรรมแต่ละชนเผ่าแตกต่างกัน ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย การสร้างจิตสำนึกรักชาติ รักแผ่นดิน รักสถาบันพระมหากษัตริย์และมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้กับนักเรียนในสังกัดซึ่ง

เป็นโรงเรียนในพื้นที่ชายแดนจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนและสำคัญมากอย่างยิ่ง ด้วยเหตุดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย ความรักชาติไทย ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนให้บริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่เป็นผลจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 49 โรงเรียน มีประชากรทั้งสิ้น 1,367 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางซีและมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดย

เกณฑ์ คือ นำรายชื่อประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ ใช้ตารางเลขสุ่มโดยมีเลขกำกับหน่วยรายชื่อทั้งหมดของประชากร ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะทัศนคติ ค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การการสั่งการการอำนวยความสะดวกและการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

2. เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 พระราชทาน 3 ห่วง 2 เงื่อนไขพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐกิจและจากสาขาต่าง ๆ มาร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในโอกาสต่าง ๆ สรุปออกมาเป็นนิยามความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทานและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ตามที่ขอพระมหากรุณาเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542

3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมกิจกรรมการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายของงาน 4 ด้าน ภายในโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับแผนงาน โครงการด้านวิชาการ ส่งเสริมการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอน มีกิจกรรม ด้านวิชาการดำเนินการตามแผนงาน โครงการกิจกรรมด้านวิชาการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอน การติดตามผลแผนงานหรือโครงการและการนำผลการติดตามไป พัฒนาแผนงานโครงการสู่การเรียนรู้การสอน

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานงบประมาณตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเกี่ยวกับ การจัดตั้งงบประมาณเพื่อรองรับ แผนปฏิบัติงาน การดำเนินการตามแผนงบประมาณ ติดตามผลการดำเนินงานตลอดจนนำผล การติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณเพื่อให้เกิดผลและมี ประสิทธิภาพ

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การบริหารงานบุคคลตามแนวทางปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยการประชุม ชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจัดให้การศึกษาดูงานกิจกรรม โรงเรียนต้นแบบ ส่งเสริมครูผู้สอน แสวงหาความรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ ปฏิบัติภารกิจตามหลักพอเพียง

3.4 ด้านงานบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานบริหารงานทั่วไปตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินงานการประสานสัมพันธ์กับชุมชน การจัดหาจัดทำคู่มือเอกสารคำแนะนำในการ ดำเนินงานการนิเทศติดตาม การส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ จัดนิทรรศการร่วมกันระหว่าง โรงเรียนเครือข่ายและเขตพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

4. โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนจนถึงระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีทั้งหมด 49 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นขยายโอกาสถึงระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ม.3. จำนวน 45 โรงเรียนและขยายโอกาสถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย ม.6. จำนวน 4 โรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษากับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ได้ข้อมูล ข้อเสนอแนะของการบริหารสถานศึกษากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. สถานศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 การบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา
2. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.1 ความเป็นมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 ความหมายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.4 ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 2.5 การวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา
3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
 - 3.1 การบริหารงานวิชาการ
 - 3.2 การบริหารงานงบประมาณ
 - 3.3 การบริหารงานบุคคล
 - 3.4 การบริหารงานทั่วไป
4. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579
 - 4.1 แนวคิดการจัดการศึกษา
 - 4.2 ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหาร

การบริหารการศึกษามาจากคำว่า การบริหารและการศึกษา คือ พิจารณาในรูปของกิจกรรมที่มนุษย์ร่วมกันดำเนินงาน เพื่อการอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าของสังคมและพิจารณาในรูปของศาสตร์ คือหลักวิชาอันเป็นสาขาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการ กระบวนการและปัจจัยที่จะช่วยให้มนุษย์ สามารถดำเนินงานของหน่วยงานองค์การ สังคมและประเทศชาติอย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อให้ การพัฒนาไปตามแนวทางที่กลุ่มชนนั้นมีความประสงค์ ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานทางด้าน การศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารและการบริหารการศึกษารูปได้ดังนี้

จันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 11) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรม โดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จันทรานี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่การบริหารที่สำคัญหน้าที่การบริหารที่สำคัญได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดการองค์การ (Organizing) 3. การนำ (Leading) 4. การควบคุม (Controlling)

สุญาณี ฉิมอำ (2550, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารของผู้บริหารที่ต้องมีเทคนิควิธีการมาดำเนินการโดยการนำกลุ่มต่าง ๆ ที่มีคนหมู่มากมารวมกันและร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จนสำเร็จผลโดยได้ประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ได้ตั้งไว้ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารหมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปใช้ศาสตร์และศิลป์ ร่วมมือกันดำเนินการกิจต่าง ๆ เพื่อให้ภารกิจนั้นบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดพัฒนาการทำงานของบุคคลในองค์กร เพื่อให้เกิดการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานหรือองค์กรนั้น ทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีระบบและนำมาซึ่งความสำเร็จ ล่วงในการปฏิบัติงาน การยอมรับจากบุคคลภายในและนอกองค์กร สร้างความสำเร็จให้กับองค์กรโดยอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

2. การบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการและภาระงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่จะนำโรงเรียนนั้นก้าวไปสู่ความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้กระบวนการทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ มีนักวิชาการและหน่วยงานทางด้าน การศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน ไว้หลากหลายดังนี้

2.1 กระบวนการบริหาร การบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกัน การบริหารที่ดีจึงต้องอาศัยการบริหารที่นิยมกันมากที่สุด คือ กระบวนการบริหารของลูธอร์ กุลลิก (Luthur Gulick) มีองค์ประกอบและขั้นตอน 7 ขั้น รวมเรียกว่า "POSDCoRB" ซึ่งเป็นอักษรนำขององค์ประกอบกระบวนการ ดังนี้

2.1.1 การวางแผนงาน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และ วิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า ต้องวางแผนงานทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เพราะแผนงานจะเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งองค์กร ซึ่งประกอบด้วย แผนงานหลักและแผนงานย่อย แผนงาน ต้องมีลักษณะยืดหยุ่น

2.1.2 การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงานและการจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

2.1.3 การจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหาและพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการและการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้งานสำเร็จหรือล้มเหลว

2.1.4 การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชาและการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมาย หน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับ โดยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของแต่ละตำแหน่งที่ได้ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีการตัดสินใจสั่งการอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

2.1.5 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดมีการร่วมมือที่ดีและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

2.1.6 การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ระดับต่าง ๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกหน่วยงานได้รับที่ราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของงานอย่างสม่ำเสมอ

2.1.7 การบริหารงานงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

2.2 แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานในสถานศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ที่กำหนดให้ กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านการบริหารงาน วิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงาน ทั่วไป โดยได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานแต่ละด้านดังนี้

2.2.1 การบริหารงานวิชาการ ให้มีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการดังต่อไปนี้

1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่น

2) การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

7) การนิเทศการศึกษา

8) การแนะแนว

9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

10) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ
องค์กรอื่น ๆ

12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา

13) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา

14) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและการพัฒนาและ
ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2.2 การบริหารงานงบประมาณ ให้มีขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณ ดังต่อไปนี้

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือ สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงิน งบการเงิน การจัดทำ จัดหาแบบพิมพ์ บัญชี ทะเบียนและรายงาน

2.2.3 การบริหารงานบุคคล ให้มีขอบข่ายการบริหารงานบุคคล ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง
 2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร
- ทางการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 6. การลาทุกประเภท
 7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการ
 10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
 12. การออกจากราชการ
 13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอ

พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตและการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2.4 การบริหารงานทั่วไป ให้มีขอบข่ายการบริหารดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

5. การจั้ดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจั้ดระบบการควบคุมภายในหน่วยงานและการจัดกิจกรรมในการลงโทษนักเรียน

2.3 การบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

การบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนอกจากจะดำเนินการตามหลักการและแนวปฏิรูปการศึกษาแล้ว ยังต้องยึดหลักการดำเนินการตามหลักบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ ได้แก่

2.3.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายถูกต้องเป็นธรรม การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตามกฎหมายที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพ ความ ยุติธรรมของสมาชิก

2.3.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

2.3.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

2.3.4 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์และการแสดงประชามติหรือเรื่องอื่น ๆ

2.3.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิ หน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนเจตนาในความเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

2.3.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ร่วมกันปฏิบัติ เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของโรงเรียนและผลผลิตของโรงเรียน คือ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปมีคุณภาพตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นการที่จะบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายแล้วผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการบริหารองค์กร รวมทั้งความรู้ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เทคโนโลยีสมัยใหม่ จิตวิทยา รวมไปถึงทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพ เป็นต้น ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้หลักการทฤษฎีทางการบริหาร เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของสังคมสมัยใหม่ ผู้บริหารที่มีความรู้และประสบการณ์ ย่อมประสบความสำเร็จมากกว่าผู้บริหารที่มีแต่ประสบการณ์อย่างเดียว ความรู้เรื่องการบริหารจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะนำไปประยุกต์ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. ขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2545ก) ได้มีการกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารโรงเรียน โดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียน ได้ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ซึ่งสรุปสาระดังนี้

3.1 การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภาระงานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานทางด้านการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการและขอบข่ายภารกิจ พอสรุปได้ดังนี้

สุทธิวัชร ทับเจริญ (2550, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การจัดการผสมผสาน ทรัพยากรและกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น
 2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
 3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
 4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง
- ขอบข่ายและภารกิจ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากร ครอบครั้ว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3.2 การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ ได้มีผู้ที่มีความหมายและขอบข่ายภารกิจไว้ พอสรุปได้ดังนี้

สมเดช สีแสง (2547, หน้า 31-32) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การกำหนดแนวทาง หรือแผนการดำเนินงานอันเนื่องเนื่องกับการเงิน สำหรับผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานนั้น ๆ โดยให้เสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุดและสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานดังกล่าว นอกจากนี้งบประมาณยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้อีกด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2545ข, หน้า 39-50) การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

ขอขยายและภารกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ
3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
6. การบริหารบัญชี
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการทางการเงินของเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ โดยต้องอาศัยความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้และก่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและทางราชการมากที่สุด

3.3 การบริหารงานบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2545ข, หน้า 51-63) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็น ภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสุระ ภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอขยายและภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการ ดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน ให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ อบรมเสริมความรู้ ทั้งนี้ก็ยังคงคำนึงถึงศักยภาพในการทำงานของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อโรงเรียนและราชการมากที่สุด

3.4 การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป ได้มีผู้ให้ความหมายและขยายภาระงานดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2546, หน้า 89) ได้กล่าวถึงหลักการและแนวคิดไว้ว่า การบริหารงานทั่วไป ควรยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษากำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ หลักการบริหารงานเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง มุ่งพัฒนาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 64–73) การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา หลักการบริหารงานที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่

ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจ

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารงานทั่วไป
8. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน
11. การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตาม

อัตรายาคัย

12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
13. การส่งเสริมกิจการนักเรียน
14. การประชาสัมพันธ์
15. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน

องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

16. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น
17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
18. งานบริการสาธารณะ
19. งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง กระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริหารงานอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้การบริหารงานนั้น บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีภารกิจในการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ การ ดำเนินงานธุรการ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ งานบริการสาธารณะ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความเป็นมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 3) เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

อภิชาติ พันธเสน (2549, หน้า 1-9) การพัฒนาในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเน้นพื้นฐานการพึ่งตัวเองเป็นสำคัญ โดยพยายามนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันก็ต้องไม่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมและถ้าหากเป็นไปได้ต้องฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นด้วยหรือเป็นการพัฒนาที่เพิ่มพูนในทุกประเภทไม่ว่าทุนมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย ความเพียร ความสามารถ สติปัญญาและการพัฒนาจิตทุนสังคม คือ การช่วยเหลือ เพื่อแผ้ว ความซื่อสัตย์สุจริต ที่ก่อให้เกิดการร่วมมือกันทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม ทุนทางด้านกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นเงินทุน เครื่องมือ เครื่องจักรและเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเกิดสถานการณ์ ดังกล่าวได้จะต้องปราศจากซึ่งความโลภหรือความเห็นแก่ตัวมากเกินไป ซึ่งจะทำให้เราสามารถชีวิตอยู่ได้โดยรู้จักพอ คือ พอมีพอกินหรือพอมีพอใช้และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ซึ่งก็เป็นการ สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีสำหรับการพัฒนาประเทศโดยรวมจะต้องมีการพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนโดยใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่แต่ละขั้นตอนของการพัฒนา

ธีรพงษ์ มหาวิโร (2550, หน้า 42) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) นำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางโดยมุ่งพัฒนา สังคมให้อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชน เข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหาร

จัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ทุกภาคส่วนในสังคมไทยเห็นพ้องร่วมกันน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการลดความเสี่ยงอย่างเหมาะสมเพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

2. แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรียานุช พิบูลสรวาฐ (2550, หน้า 10) แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา กล่าวคือ เป็นการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

ณัฐรพงศ์ ทองภักดี (2550) หลักแนวคิดของการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงนั้นต้อง อาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วยความรู้รอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2. เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วยความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความเพียร การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไมโลภและไม่ตระหนี่

จากหลักคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นั้นคือการพัฒนาซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่ดำเนินถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยอาศัยความรู้และคุณธรรมในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนของบุคคลในทุกระดับชั้น

3. ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2550) ได้สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

1. แนวคิดหลัก เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

2. เป้าหมาย มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

3. หลักการความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

4. เงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)

4.1 ต้องอาศัยความรู้รอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

4.2 การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีมานึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบรู้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 146-147) ได้ให้ คำจำกัดความ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้ที่ทรงคุณวุฒิคณะหนึ่งที่ติดตามพระราชดำรัสและพระราชกระแสอย่างใกล้ชิดและนำมาเรียบเรียงก่อนนำขึ้นกราบบังคมทูลเกล้าฯ ถวายขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำออกเผยแพร่มีใจความว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง

โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจการทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลก ภายนอกได้เป็นอย่างดี

สรุปเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตของไทยที่ยึดเส้นทางสายกลางของความพอดี ให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาอย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และเห็นความสำคัญกับการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็งรักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากรสามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงมีความอดทน เพียรพยายาม ใช้ปัญญานำไปสู่ความสุขของประชาชน

4. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ขณะนี้ได้มีการนำเรื่องของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึงระดับอาชีวศึกษานอกโรงเรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติฝึกฝนให้เด็กและเยาวชนคิดวิเคราะห์เป็นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างค่านิยมในการทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและกำลังมีการทดลองนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาด้วยความพยายาม ดังกล่าวได้ผลก็ต่อเมื่อครูและผู้บริหารโรงเรียนเห็นคุณค่า มีความศรัทธาและมีแรงจูงใจในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5. การวิเคราะห์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารสถานศึกษา

หลักความพอประมาณ ได้แก่

1. พอประมาณกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่และสามารถจัดการเรียนการสอนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
2. พอประมาณกับจำนวนนักเรียนที่มีในแต่ละปีการศึกษา
3. พอประมาณทั้งงบประมาณและวัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับจัดสรร
4. พอประมาณกับจำนวนห้องเรียนที่มีอยู่

5. พอประมาณกับสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หลักความมีเหตุผล ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ครูได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ก่อให้เกิดผลงานจากการเรียนการสอนที่ใช้พัฒนาสมรรถนะของตนเองได้

3. การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้โรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ว่ามีคุณภาพสมควรได้รับการไว้วางใจที่จะนำบุตรหลานมาให้โรงเรียนจัดการศึกษา หลักภูมิคุ้มกัน ได้แก่

1. การรู้จักคุณภาพของครูและบุคลากรอย่างลึกซึ้ง
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การมอบหมายหน้าที่ให้ครูอย่างถูกต้องกับความรู้ ความสามารถ
4. การมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาครูและนักเรียนที่ชัดเจน
5. การมีสื่อการสอนที่ทันสมัยจะสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ได้เป็นอย่างดี

6. มีการวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจนและเที่ยงตรง

7. มีการแนะแนวการศึกษาให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและกำหนดเป้าหมายของการศึกษาได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง เงื่อนไขคุณธรรม ได้แก่

1. ความยุติธรรมในการให้ความดี ความชอบหรือผลตอบแทนในรูปแบบอื่น ๆ แก่ผู้ร่วมงาน

2. ความเสียสละอดทนของเพื่อนครู

3. ความขยันหมั่นเพียรของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน รวมถึง บุคลากรอื่น ๆ

4. การตรงต่อเวลา

5. ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

6. ความซื่อสัตย์สุจริต

7. การทำงานโดยใช้สติปัญญา เงื่อนไขความรู้ ได้แก่

1. ความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร

2. ความรู้เรื่องพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ความรู้เรื่องการวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนการศึกษา

4. ความรู้เรื่องวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ความรู้เรื่องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
6. ความรู้เรื่องกรณีศึกษาคณิตศาสตร์
7. ความรู้เรื่องการกำหนดแนวทางการศึกษา
8. ความรู้เรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในสถานศึกษา
9. ความรู้เรื่องส่งเสริมวิชาการแก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน
อื่นที่จัดการศึกษา
10. ความรู้เรื่องประสานงานความร่วมมือในการพัฒนา
วิชาการ
11. ความรู้เรื่องการรับนักเรียน
12. ความรู้เรื่องประสานงานการศึกษาในระบบ นอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ขอบเขตเนื้อหาของการศึกษาจะใช้แนวทางในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจ 4 ด้าน ของสถานศึกษา ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

แนวปฏิบัติ คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรงครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแนะแนวทางการศึกษาต่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและกำหนดเป้าหมายการศึกษาได้ เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน เพื่อปลูกฝังค่านิยมให้ผู้เรียน มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผล ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของความเป็นสติปัญญา ยกทางสายกลางในการปฏิบัติ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์ และปฏิบัติด้วยความรอบคอบระมัดระวัง มีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

แนวปฏิบัติ คือ การดำเนินงานต้องกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งที่ผู้เรียนเป็นหลักบริหารจัดการงบประมาณ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ยึดหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความถูกต้องของระเบียบกฎหมาย ความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีข้อมูลพร้อมต่อการรายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ตลอดจนการประสานเครือข่ายหรือองค์กรอื่น ๆ ในการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

แนวปฏิบัติ คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อและตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ฝึกให้มีการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ฝึกการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวให้พร้อมกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในศาสตร์ทั้งปวงอันเกี่ยวข้องกับชีวิต โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งและพอเพียงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ มีการกำหนดระเบียบและวัฒนธรรมในองค์กรที่ส่งเสริมความมีวินัยและคุณธรรม ส่งเสริมการแสวงหาความรู้และเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

แนวปฏิบัติ คือ ส่งเสริมการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่เน้นความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ยึดหลักธรรมาภิบาล ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัย เหมาะสม พร้อมทั้งจะใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและของชาติ ส่งเสริมคุณธรรมภายในโรงเรียน เน้นความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติกิจกรรม มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องมีหลักยึดในการบริหารเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยบริหารจัดการให้สอดคล้องกับหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 งานของการบริหารสถานศึกษาเป็นแนวทางที่สถานศึกษาจะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการ ครอบคลุมองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ด้านหรือ 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับความพอประมาณอาจกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การยึดตนอยู่บนทางสายกลางก็เป็นได้ อันสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักความพอประมาณคือมีการเตรียมความพร้อมในการทำงาน การวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่พอดีมีประสิทธิภาพไม่ก่อหนี้สิน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงานและรู้จักนำของที่ไม่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ ในการบริหารโดยใช้หลักความมีเหตุผลคือการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมตัดสินใจบนพื้นฐานของการใช้เหตุและผล

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล คือ การเตรียมพร้อมรับมือกับการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยในการบริหารนั้นต้องมีการบริหารความเสี่ยง โดยประเมินความเสี่ยงล่วงหน้า มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มีการวางแผนที่รอบคอบ รู้เท่าทันต่อความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น สร้างบรรยากาศของความเป็นมิตรในองค์กรและชุมชนอันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข

4. **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ โดยนำมาเป็นหลักการบริหารงานบนฐานของความรู้ คือ การส่งเสริมคนในองค์กรได้ แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ ใช้ความรู้ที่มีอยู่ในการแก้ไขปัญหา ยอมรับความเปลี่ยนแปลงเชิงวิชาการ มีจัดอบรมเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

5. **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ไม่ประมาทและใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต พอสรุปได้ว่าการบริหารโดยยึดหลักการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การบริหารโดยอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม คือ การดำเนินงานที่ถูกต้องตาม หลักศีลธรรม มีความซื่อสัตย์โปร่งใส รับผิดชอบต่องานที่ทำหรือได้รับมอบหมาย เร่งเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว รวมถึงส่งเสริมคนในองค์กรให้เข้าถึงคุณธรรมจริยธรรม

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้อย่างชัดเจนเนื้อหาของการศึกษาจะใช้แนวทางในการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามภารกิจ 4 ด้าน ของสถานศึกษา ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

แนวปฏิบัติ คือ การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นและทุกกลุ่มสาระ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรงครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแนะแนว การศึกษาต่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและกำหนดเป้าหมายการศึกษาได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตนเพื่อปลูกฝังค่านิยมให้ผู้เรียน มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผล ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของความมีสติปัญญา ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์และปฏิบัติด้วยความรอบคอบระมัดระวัง มีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

2. การบริหารงานงบประมาณ

แนวปฏิบัติ คือ การดำเนินงานต้องกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งที่ผู้เรียนเป็นหลัก บริหารจัดการงบประมาณ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ยึดหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความถูกต้องของระเบียบกฎหมายมีความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีข้อมูลพร้อมต่อการรายงานผลการใช้ งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ตลอดจนงานการประสานเครือข่ายหรือองค์กร อื่น ๆ ในการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การบริหารงานบุคคล

แนวปฏิบัติ คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อและตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ฝึกให้มีการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ฝึกการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวให้พร้อมกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหา ความรู้เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในศาสตร์ทั้งปวงอันเกี่ยวข้องกับชีวิต โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งและพอเพียง ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ มีการกำหนดระเบียบและวัฒนธรรมในองค์กรที่ส่งเสริมความมีวินัยและคุณธรรม ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านสื่อที่หลากหลาย

4. การบริหารงานทั่วไป

แนวปฏิบัติ คือ ส่งเสริมการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงาน ที่เน้นความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ยึดหลักความพอประมาณอย่างมีเหตุผล ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น มั่นคงปลอดภัย เหมาะสม พร้อมทั้งจะใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและของชาติ ส่งเสริมคุณธรรมภายในโรงเรียน เน้นความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติกิจกรรม มีการจัดทำโครงการและกิจกรรม ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ ว่า สถานศึกษาต้องมีหลักยึดในการบริหารเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยบริหารจัดการให้สอดคล้องกับหลักยึดตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579

1. แนวคิดการจัดการศึกษา

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากแนวคิดการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้

“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ ลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาดังกล่าวข้างต้น

แผนการศึกษาแห่งชาติได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)

8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

2. ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมายดังนี้

1. คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น การจัดกิจกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่สะท้อนความรักและการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติและการยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นต้น

2. คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น สถานศึกษาจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้น และสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษที่จัดอยู่ในมาตรการจูงใจ มีระบบเงินเดือนค่าตอบแทนที่สูงกว่าระบบปกติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่และผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคดีทะเลาะวิวาทลดลง เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างควมมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยกกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ ทั้งที่เป็นพื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิอาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทมีเป้าหมาย ดังนี้

1. กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และสัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์กำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละของสถาบันการศึกษาจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี/สหกิจศึกษา/หลักสูตรโรงเรียนในโรงงานตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น จำนวนหลักสูตรของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทวิวุฒิ (Dual Degree) เพิ่มขึ้น จำนวนสถาบันอาชีวศึกษาและ

อุดมศึกษาที่จัดหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเพิ่มขึ้น และมีภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สัดส่วนเงินลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเมื่อเทียบกับภาครัฐเพิ่มขึ้น สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศเพิ่มขึ้น โครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 10,000 คน เพิ่มขึ้น นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ ที่ได้จดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้นและผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำแผนผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงตามความต้องการของตลาดงานในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปจัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ผู้สูงวัยที่ได้รับการบริการการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น และมีสาขาและวิชาชีพที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยได้รับการส่งเสริมให้ทำงานและถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์เพิ่มขึ้น

3. สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก/สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น และสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพิ่มขึ้น เป็นต้น

4. แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น แหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษา/จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น สื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือจัดรายการเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและได้รับการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5. ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบและกลไกการทดสอบ การวัดและประเมินความรู้ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ มีระบบติดตามประชากรวัยเรียนที่ขาดโอกาสหรือไม่ได้รับการศึกษา และผู้เรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน เป็นต้น

6. ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการใช้ครูแผนการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560–2569) จำแนกตามสาขาวิชา ขนาดสถานศึกษาและจังหวัด สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้นมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เอื้อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่นและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครูเป็นต้น

7. ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพิ่มขึ้นและระดับ

ความพึงพอใจของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มาตรฐานและประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและมีแผนงานและโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ดัชนีความเสมอภาคของอัตราการเข้าเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามฐานะทางเศรษฐกิจและพื้นที่ลดลง ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระหว่างพื้นที่/ภาคการศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษลดลง เป็นต้น

2. การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพและสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ เป็นต้น

3. ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผลตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 13 หลักที่สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงานและการศึกษาและมีระบบสารสนเทศด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถอ้างอิงได้ เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนาฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการ

สำคัญเช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศแรงงานและการศึกษา เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

1. คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู/บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความมีคุณธรรม จริยธรรมและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น และสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. หลักสูตร แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา/สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้นและสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น

โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ และพัฒนาองค์ความรู้งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

1. โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัวชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นต้น

2. ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาขนาดเล็ก/สถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกลดลง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานของผู้เรียนที่เรียนในกลุ่มสถานศึกษาที่เข้าสู่ระบบการบริหารจัดการแนวใหม่สูงขึ้น เป็นต้น

3. ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนองค์กร สมาคม มูลนิธิหรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และสัดส่วนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายเมื่อเทียบกับรัฐ จำแนกตามระดับการศึกษาสูงขึ้น เป็นต้น

4. กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ และระบบการจัดสรรเงินเพื่อการศึกษาที่เอื้อและสนองตอบคุณลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน ความต้องการกำลังแรงงานและสภาพปัญหาที่แท้จริงของประเทศ มีรูปแบบ/แนวทาง กลไกการจัดสรรงบประมาณผ่านด้านอุปสงค์และอุปทานในสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นต้น

5. ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และสถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

โดยกำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัด

การศึกษา ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โครงการพัฒนาระบบจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา และโครงการทดลองนำร่องระบบการจัดสรรเงินผ่านด้านอุปสงค์และอุปทาน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในปี 2551 มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงหลายเรื่องดังนี้

ชวลิต จันทร์ศรี (2550) วิจัยเรื่อง สาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความจำเป็นของสาระการเรียนรู้ต่อการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 353 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สาระการเรียนรู้ทั่วไปที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายสาระ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 สาระ คือ เงื่อนไขคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความขยัน ด้านความแบ่งปันและด้านความอดทน

กันตยา มานะกุล (2550) การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 3 ตัว คือ คนอายุ 15-60 ปี อ่านออกเขียนภาษาไทยได้ เด็กอายุ 6-15 ปี ได้กินอาหารอย่างถูกต้องครบถ้วนและครอบครัวมีความอบอุ่น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของคนในชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้วิจัยนำมาเป็นกรณีศึกษา โดยสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวเอง กลุ่มตัวอย่าง เป็นคนในชุมชนข้างต้น จำนวน 20 คน ที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามลักษณะของตัวชี้วัดที่จะศึกษา จากนั้น จึงทำการทดสอบ

ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวและแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เว้นระยะ 1 เดือนแล้วจึงทำการทดสอบใหม่ด้วยแบบทดสอบเดิม เพื่อศึกษาว่าเวลาที่ผ่านไป 1 เดือน มีการเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับตัวชี้วัดและแนวคิดเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงบ้างหรือไม่ พบว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามตารางในแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็น การจัดกิจกรรมการสอน การอ่านออกและเขียนภาษาไทยได้ 40 ชั่วโมง กิจกรรมการกินอาหารถูกต้องครบถ้วน 60 ชั่วโมง และกิจกรรมครอบครัวมีความอบอุ่น 40 ชั่วโมง รวม 140 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลในแต่ละกิจกรรม ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต ผลการวิจัย พบว่า หลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการ 1. มีคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบ ด้านการอ่านออกเขียนภาษาไทยได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 81.0 2. มีคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบ ด้านการกินอาหารถูกต้องครบถ้วน เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.9 และ 3. มีคะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบ ด้านครอบครัวมีความอบอุ่น เพิ่มขึ้นร้อยละ 78.4 นอกจากนี้ จากการสังเกตและสัมภาษณ์หลังเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจที่ถูกต้อง และตระหนักถึงความสำคัญของการกินอาหารให้ถูกต้องครบถ้วน การสร้างครอบครัวให้มีความอบอุ่น ตลอดจนการนำเอาหลักการเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนบ้านจอมจันทร์ได้

กานต์สุตา ประกาศวุฒิสาร (2551) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวุฒิสารศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาการเรื่องแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ใน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม นอกจากนี้ผู้เรียนยังเกิดพัฒนาการครอบครัวอบอุ่นประสงค์ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะ ซึ่งครูผู้สอนควรที่จะนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ไป จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบทุกชั้น

กานต์ชนิด ต๊ะนัย (2551, หน้า 3) ได้ศึกษาเรื่องการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนบ้านเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนบ้านเทอดไทย นั้นในด้านการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานและการแก้ไขปรับปรุงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูควรจะมีการปลูกฝังค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียนให้มาก คณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการ

อบรมสัมมนาหรือศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งให้ครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

สุริพร วงศ์สวัสดิ์สุข (2551) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนราชวินิตมัธยมทั้ง 6 ชั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาหลักสูตรและการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ขั้นตอนการจัดการอบรมและการศึกษาความรู้
3. ขั้นตอนการสร้างหลักการกระบวนการเรียนรู้
4. ขั้นตอนการจัดทำตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้
5. ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปทดลองใช้
6. ขั้นตอน การประเมินผล หลักสูตรทดลอง

รวมทั้งเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนราชวินิตมัธยม กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามเป็นครูของโรงเรียนราชวินิตมัธยม ปีการศึกษา 2550 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนราชวินิตมัธยมทั้ง 6 ชั้นตอน พบว่า ครูมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

- 1.1 ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก 3 ชั้นตอน คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา หลักสูตรและการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นตอนการจัดการอบรมและการศึกษาความรู้และขั้นตอนการสร้างหลักการกระบวนการเรียนรู้

- 1.2 ครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 3 ชั้นตอน คือ ขั้นตอนการจัดทำตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปทดลองใช้และขั้นตอนการประเมินผลหลักสูตรทดลอง

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนราชวินิตมัธยม สรุปจากการจัดสนทนากลุ่มได้ 3 ด้านดังนี้

- 2.1 การเขียนแผนการสอน ครูส่วนใหญ่ทุกกลุ่มสาระมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการเขียนแผนให้เชื่อมโยงในแต่ละประเด็นของ 3 ท่วง 2 เงื่อนไขตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรูปธรรมนั้นยากและไม่มั่นใจในการปฏิบัติ ข้อเสนอแนะคือ

เบื้องต้นให้เขียนแผนย้อนกลับจากการปฏิบัติและเชิญผู้เชี่ยวชาญมาช่วยให้คำแนะนำและสร้างมาตรฐานในรายละเอียดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 การประเมินผล ครูทุกกลุ่มสาระมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการประเมินผลจากการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่มีการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่มีเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นเรื่องที่ยาก ปัจจุบันใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเด็กและบันทึกผล ซึ่งจะได้ผลแตกต่างกันไปตามความเข้มข้นและความสม่ำเสมอของครูแต่ละคน ข้อเสนอแนะ คือ เบื้องต้นควรจะทำให้ความเข้มข้นของผู้สอนให้อยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกัน โดยเริ่มเข้มงวดจากการใช้กฎระเบียบกลางของโรงเรียน ทำให้เกิดการปฏิบัติที่พร้อมเพรียงกันและเท่าเทียมกัน แล้วจึงมาร่วมกันพัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานต่อไป

2.3 การบรรลุเป้าหมาย ครูผู้สอนทุกคนในแต่ละกลุ่มสาระได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการเข้าไปในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระได้ร้อยละ 100 แต่การนำไปใช้จริงและความสม่ำเสมอในการนำไปบูรณาการสอนแต่ละครั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้สอนโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85 และคาดว่าเกิดมากับผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 50 ยังอยู่ในระดับต้น เป็นระดับที่ผู้เรียนรับรู้ แล้วจึงมีการปฏิบัติตาม ซึ่งครูผู้สอนที่เป็นตัวแทนจากทุกกลุ่มสาระได้ให้นิยามไว้ ข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหาร โรงเรียนราชวินิตมัธยม ต้องสร้างความสำคัญให้ผู้สอนตระหนักถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอนอย่างจริงจัง รวมทั้งการบริหารหลักสูตรโรงเรียนราชวินิตมัธยมควรจัดการส่งเสริมและกระตุ้นอย่างสม่ำเสมอให้ครูผู้สอนทุกคนมุ่งเน้นให้เด็กมีพฤติกรรมในระดับที่สอง คือ ระดับตอกฐ้ำและทำให้เด็กทำอย่างต่อเนื่อง จนสามารถบรรลุสู่ขั้นระดับที่สามให้ได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุด คือ เด็กเห็นคุณค่าเกิดความสำนึกได้เอง และสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องบอก

มงคล อินทรโชติ (2552) ก็ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม พบว่า การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากทุกด้านและเมื่อเปรียบเทียบระดับความสำเร็จในการบริหารจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการให้ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาพบว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมุ่งเน้นการอยู่อย่างมีความสุขภายใต้ขีดความสามารถของบุคคลมีความเข้มแข็ง สมานฉันท์ มีพลังความเข้มแข็ง มี

พลังความสามัคคี มีพลังโลกาภิวัตน์ ซึ่งหลักในการพัฒนานั้นจุดเน้นที่สำคัญคือ พัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ความรอบคอบ ความรู้เท่าทัน ทั้งนี้การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ นั้น ผู้นำไปประยุกต์ใช้ต้องมีความรู้ มีความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย มีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ มีความรับผิดชอบ มีความประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความโลภ ส่วนการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักพึ่งตนเอง ขยัน อดทน สามัคคี มีการทำงานเป็นหมู่คณะและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ในการนำไปใช้นั้นต้องมีปัจจัยที่สำคัญที่สนับสนุนเกื้อกูลกันคือ ความพร้อมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านชุมชน ท้องถิ่นและผู้ปกครอง การยอมรับและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของตัวนักเรียนเอง

ในส่วนของบุคลากรทางการศึกษานั้น มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการศึกษา โดยครูมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมความรู้ในด้าน การสอนเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเริ่มตั้งแต่นั้นตอน การวิเคราะห์ ปัญหาหลักสูตร การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นตอนการจัดการอบรมและการศึกษาความรู้ ขั้นตอนการสร้างหลักการกระบวนกรเรียนรู้ และขั้นตอน การประเมินผล หลักสูตรทดลอง ซึ่งเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรส่งเสริมเพิ่มเติมคือ ช่วงชั้นที่ 1 คือ วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วงชั้นที่ 2 คือ ภาษาอังกฤษกับเศรษฐกิจพอเพียง และการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ ช่วงชั้นที่ 3 คือ การรู้จักสามัคคีและการอยู่ดีกินดีและช่วงชั้นที่ 4 คือ จิตสำนึกสาธารณะ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีบทบาทสำคัญอย่างสูงต่อการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้ในส่วนการวางแผนและการดำเนินการ

(รุ่งทิวา สันติผลธรรม, 2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาได้ 4 ด้าน

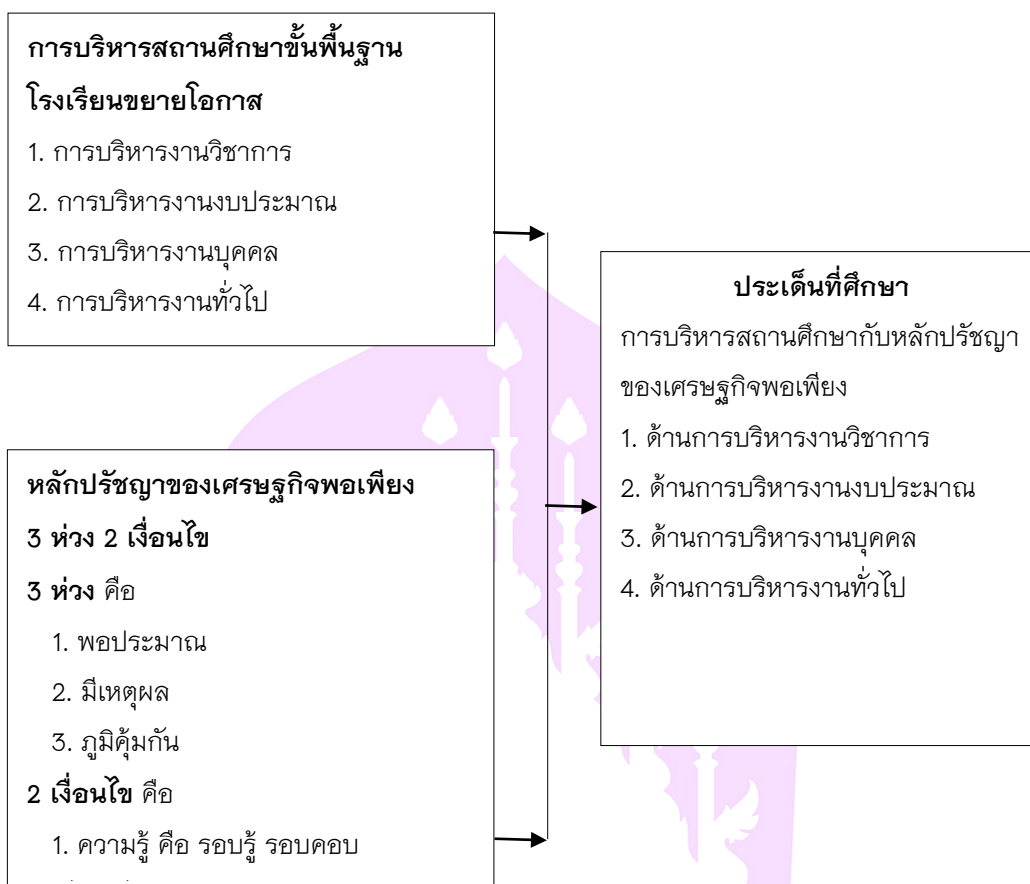
ผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านบริหารงานทั่วไป ส่วนการพัฒนา สถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนนั้น ต้องอาศัยการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่ ประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความตระหนักรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง ท่องแท้ และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมุ่งเน้นการอยู่อย่างมีความสุขภายใต้ขีดความสามารถของบุคคลมี ความเข้มแข็ง สมานฉันท์ มีพลังความเข้มแข็ง มีพลังความสามัคคี มีพลังโลกาภิวัตน์ ซึ่งหลักในการ พัฒนานั้นจุดเน้นที่สำคัญคือ พัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ความรอบคอบ ความรู้เท่าทัน ทั้งนี้การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ นั้น ผู้นำไปประยุกต์ใช้ต้องมีความรู้ มีความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย มีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ มีความรับผิดชอบ มีความประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความโลภ

ส่วนการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษานั้นมีวัตถุประสงค์ โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักพึ่งตนเอง ชยัน อดทน สามัคคี มีการทำงานเป็นหมู่คณะได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ในการนำไปใช้นั้นต้องมีปัจจัยที่สำคัญที่สนับสนุนเกื้อกูลกันคือ ความพร้อมด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านชุมชน ท้องถิ่นและผู้ปกครอง การยอมรับและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของตัวนักเรียนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้กรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 49 โรงเรียน มีประชากรทั้งสิ้น 1,367 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครชีและเมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยเกณฑ์ คือ นำรายชื่อประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ ใช้ตารางเลขสุ่มโดยมีเลขกำกับหน่วยรายชื่อทั้งหมดของประชากร ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามสำหรับรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล 1 กลุ่ม คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 แบบสอบถามมี 1 ฉบับแบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบตามรายการ (Check List) ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. วุฒิการศึกษาสูงสุด 4. ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อใช้วัดการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน 4 ด้าน คือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

ในแต่ละด้านใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และให้มีน้ำหนักคะแนนในแต่ละระดับ โดยกำหนดดังนี้

5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความและงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย

2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 40 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องและครอบคลุมกรอบแนวคิด นิยามศัพท์เฉพาะ ความเหมาะสมของภาษา

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งเป็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ต้องการจะวัดกับเนื้อหาที่ปรากฏในเครื่องมือ โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

แล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ ถ้า $IOC > 0.50$ แสดงว่า ข้อคำถามนั้นใช้ได้ ถ้า $IOC < 0.50$ แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สมควรปรับปรุงหรือตัดทิ้ง สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ (2557, หน้า 328-331) ซึ่งผลปรากฏว่าข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งถือว่า ข้อคำถามนั้นใช้ได้

3.3 หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและความคิดเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนดอยช้าง อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน

3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach) ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้งฉบับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.77

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์ส่งแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ส่งให้กลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการตรวจคุณภาพ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงรายถึงครู

โรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้ง 49 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จากเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 49 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ คือ ความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อและนำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

2.2 การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายชื่อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนนดังนี้ บุญชุม ศรีสะอาด (2556, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อันนำไปสู่การตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 หน้า 113–119)

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC: Index of item objective congruence)

1.2 ความเชื่อแบบของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 การวิจัยในครั้งนี้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 แสดงความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	138	43.00
หญิง	183	57.00
รวม	321	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	150	46.70
31-35 ปี	86	26.80
36-40 ปี	35	10.90
41-45 ปี	6	1.90
46-50 ปี	14	4.40
51-55 ปี	30	9.30
56-60 ปี	0	0.00
รวม	321	100.00
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	4.00
ปริญญาตรี	233	72.60
ปริญญาโท	75	23.40
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	321	100.00
4. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	207	64.50
5-10 ปี	88	27.40
10 ปีขึ้นไป	26	8.10
รวม	321	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.00 เป็นเพศชาย ร้อยละ 43.00 จำแนกตามอายุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตาม ลำดับดังนี้ คือ อายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 46.70 รองลงมาคือ อายุ 31-35 ปี ร้อยละ 26.80 และอายุ 36-40 ปี ร้อยละ 10.90 และอายุ 51-55 ปี ร้อยละ 9.30 และอายุ 46-50 ปี ร้อยละ 4.40 ส่วนอายุ 41-45 ปี มีค่าต่ำสุดร้อยละ 1.90 จำแนกตามระดับ การศึกษาสูงสุดพบว่า โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี ร้อยละ 72.60 และระดับ ปริญญาโท ร้อยละ 23.40 และระดับ ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.90 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ คือ ประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 64.50 รองลงมาคือ ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี ร้อยละ 27.40 และประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมและรายด้าน ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	การบริหารงานวิชาการ	4.78	.19	มากที่สุด	1
2	การบริหารงานงบประมาณ	4.72	.12	มากที่สุด	3
3	การบริหารงานบุคคล	4.73	.15	มากที่สุด	2
4	การบริหารงานทั่วไป	4.57	.25	มากที่สุด	4
	รวม	4.83	.14	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.19) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.15) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.12) ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.25)

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	การกำหนดนโยบาย การวางแผนงานวิชาการ โดยจัดกิจกรรมเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรม มีเนื้อหาสาระ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหา ของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไขปัญหา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.85	.36	มากที่สุด	3
2	การกำหนดนโยบาย การวางแผนจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.94	.24	มากที่สุด	2
3	ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ให้สามารถนำไปปรับ ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.97	.19	มากที่สุด	1

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
4	ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้นอกห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสำนึกรักบ้านเกิด โดยนำหลักการเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมของผู้เรียน วัฒนธรรมของชุมชนบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.85	.36	มากที่สุด	4
5	การส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการ โดยนำหลักการเข้าใจถึงหาความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.74	.44	มากที่สุด	8
6	ส่งเสริมให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียน กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาได้ โดยนำหลักการเข้าใจถึงหาความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.50	.53	มากที่สุด	11
7	สนับสนุนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไข ปัญหา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.83	.37	มากที่สุด	6
8	การกำกับ ติดตามและการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียนและเข้าใจถึงความต้องการของผู้เรียน แล้วนำมาวางแผนแก้ไขปัญหา พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	.50	มากที่สุด	10

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
9	กำหนดกิจกรรมงานวิชาการ ให้สามารถ ยึดหยุ่นทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยนำ หลักการเข้าถึง ต้องได้รับการยอมรับจาก ภายในและภายนอกสถานศึกษาและสร้าง ความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน ส่วนหลักการพัฒนา ทำงานไปด้วยกันระหว่าง การสนับสนุนนโยบายและคนในพื้นที่ พัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.84	.41	มาก	5
10	การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยนำ หลักการเข้าถึง ต้องได้รับการยอมรับจาก ภายในสถานศึกษาและสร้างความร่วมมือกัน ระหว่างสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.80	.40	มากที่สุด	7
11	จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดย บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.70	.47	มากที่สุด	9
	รวม	4.78	.19	มากที่สุด	

จากตาราง 3 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.19) รองลงมาคือ การกำหนดนโยบาย การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.24) และการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานวิชาการ โดยจัดกิจกรรมเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมมีเนื้อหาสาระ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไขปัญหามาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) ตามลำดับ ส่วนส่งเสริมให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้

ผู้เรียน กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาได้ โดยนำหลักการเข้าถึง หาความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.53.

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	การวางแผนการจัดตั้งงบประมาณ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	.50	มาก	10
2	การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.82	.39	มากที่สุด	4
3	การตรวจสอบการใช้งบประมาณต่าง ๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยนำหลักการ เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.94	.24	มากที่สุด	2
4	การติดตามการใช้งบประมาณต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.57	.50	มากที่สุด	8

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
5	จัดหารายได้หรือระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยนำหลักการ เข้าถึงความ ต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกัน กับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	.45	มากที่สุด	5
6	กำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของ ความเสี่ยงด้านงบประมาณ นำไปพัฒนา สถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.83	.38	มากที่สุด	3
7	พัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถ โดยเน้นความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	.48	มากที่สุด	7
8	การให้บริการและควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.98	.12	มากที่สุด	1
9	การบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	.50	มากที่สุด	9
10	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการ ตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.70	.46	มากที่สุด	6
	รวม	4.72	.12	มากที่สุด	

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.72$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การให้บริการและควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}= 4.98$, S.D. = 0.12) รองลงมาคือ การตรวจสอบการใช้งานงบประมาณต่าง ๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยนำหลักการเข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}= 4.94$, S.D. = 0.24) และกำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของความเสี่ยงด้านงบประมาณ นำไปพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}= 4.83$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ ส่วนการวางแผนการจัดตั้งงบประมาณ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}= 4.44$, S.D. = 0.50)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	การบริหารงานที่ถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.55	.50	มากที่สุด	10
2	วางแผนอัตรากำลังและสรรหา บรรจุ แต่งตั้งบุคลากรในโรงเรียนให้พอดีกับปริมาณงาน โดยนำหลักการเข้าถึง ความต้องการของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.65	.55	มากที่สุด	6

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
3	ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในโรงเรียนอย่างเหมาะสม โดยนำ หลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ความ ไว้วางใจ ภายในสถานศึกษา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.83	.38	มากที่สุด	3
4	ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้ มีการพัฒนาตนเอง โดยนำหลักการ เข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.65	.48	มากที่สุด	7
5	ส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.81	.39	มากที่สุด	4
6	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็น แบบอย่างที่ดีแก่สังคม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.65	.48	มากที่สุด	8
7	ส่งเสริมให้บุคลากรมีความพอประมาณ ในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.59	.50	มากที่สุด	9
8	กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบใน กิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน โดย นำหลักการเข้าถึง การสร้างความ ร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.97	.17	มากที่สุด	1
9	กำหนดระเบียบในองค์กร เพื่อส่งเสริม ความมีวินัยในองค์กร โดยนำหลักการ เข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายใน สถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.69	.46	มากที่สุด	5

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
10	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยนำหลักการเข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.91	.39	มากที่สุด	2
	รวม	4.73	.15	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ (\bar{X} = 4.73, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยนำหลักการเข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.97, S.D. = 0.17) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยนำหลักการเข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.91, S.D. = 0.39) และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสม โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ ภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (\bar{X} = 4.83, S.D. = 0.38) ตามลำดับ ส่วนการบริหารงานที่ถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.50)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อ	รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และมีความทันสมัยประชาสัมพันธ์งาน การศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.83	.37	มากที่สุด	1
2	ปรับสภาพทั่วไปให้ร่มรื่นและใช้ทุก สถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยนำ หลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความ ต้องการภายในสถานศึกษา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.57	.57	มากที่สุด	4
3	บริหารอาคารสถานที่ในสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยนำ หลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความ ต้องการภายในสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.59	.49	มากที่สุด	3
4	มีมาตรการความปลอดภัยและปฏิบัติ ตามแผนงาน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	.46	มาก	7
5	ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วน ท้องถิ่น โดยนำหลักการพัฒนา กำหนด ร่วมกันทั้งหน่วยงานและชาวบ้าน ทำงาน ร่วมกัน สร้างความร่วมมือ ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.60	.49	มากที่สุด	2

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
6	ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน โดยนำ หลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือ ระหว่างครูและนักเรียน ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.57	.50	มากที่สุด	5
7	ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน สร้างความร่วมมือระหว่างครู และนักเรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.55	.51	มากที่สุด	6
	รวม	4.57	.25	มากที่สุด	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}= 4.57$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและมีความทันสมัย ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}= 4.83$, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยนำหลักการพัฒนา กำหนดร่วมกันทั้งหน่วยงานและชาวบ้าน ทำงานร่วมกัน สร้างความร่วมมือตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}= 4.60$, S.D. = 0.49) และบริหารอาคารสถานที่ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความต้องการภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X}= 4.59$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ ส่วนมีมาตรการความปลอดภัยและปฏิบัติตามแผนงาน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}= 4.30$, S.D. = 0.46)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตาราง 7 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (คน)
1. สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณให้บุคลากรไปอบรม หรือให้ความรู้เรื่องงานวิชาการให้มากขึ้น	35
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ทุก ๆ คนมีส่วนร่วมและสนับสนุนงานด้านวิชาการร่วมกัน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาในลำดับต่อไป	25
3. สถานศึกษาควรมีการระดมความร่วมมือกับชาวบ้าน หน่วยงานท้องถิ่นเพื่อช่วยให้ข้อเสนอแนะในการทำงานให้มากขึ้น	22
4. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล โดยเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียนและนำมาวางแผนแก้ไข	21
5. สถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการ เพื่อให้เข้าใจหาความต้องการของผู้เรียน	15
6. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนศึกษาต่ออย่างสถาบันระดับอุดมศึกษา	4
7. สถานศึกษาควรให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล ให้ออนไลน์สามารถตรวจสอบผลได้ออนไลน์	2
8. สถานศึกษาควรตั้งกรรมการกำกับ ติดตามและการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียนและเข้าใจความต้องการของผู้เรียน แล้วนำมาวางแผนแก้ไขปัญหา	1

หมายเหตุ: จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม ปลายเปิด จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94

ตาราง 8 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่ (คน)
1. สถานศึกษาคควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในด้านการบริหารงานงบประมาณให้มากขึ้น	30
2. สถานศึกษาคควรบริหารจัดการงบประมาณให้ทั่วถึงในทุกด้าน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน	27
3. สถานศึกษาคควรจัดสรรงบประมาณให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามถนัดและความสนใจ	20
4. สถานศึกษาคควรมีการวางแผนการจัดตั้งงบประมาณ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาาร่วมกันกับชุมชน	15
5. สถานศึกษาคควรตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ อย่างชัดเจน	10
6. สถานศึกษาคควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนเกี่ยวข้องในการตั้งงบประมาณ	9
7. สถานศึกษาคควรจัดหารายได้หรือระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร่วมกันกับชุมชน	5
8. พัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถ โดยเน้นความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย	3

หมายเหตุ: จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม
ปลายเปิด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 37.07

ตาราง 9 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่ (คน)
1. สถานศึกษาคควรมีการจัดการด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในตำแหน่งงานที่เหมาะสม	28
2. สถานศึกษาคควรมีส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับงานที่ได้รับมอบหมาย	21
3. สถานศึกษาคควรมีจัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	17
4. สถานศึกษาคควรมีการบริหารงานที่ถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ	15
5. สถานศึกษาคควรมีส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความพอประมาณในการดำเนินชีวิต	12
6. สถานศึกษาคควรมีส่งเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานราชการ โดยการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน	9
7. สถานศึกษาคควรมีเชิญผู้ที่มีความรู้ด้านต่าง ๆ มาช่วยสอนนักเรียน เพื่อให้มีการเรียนรู้ที่หลากหลาย	5
8. สถานศึกษาคควรมีหางบประมาณสนับสนุนจ้างบุคคลทดแทนตำแหน่งงานที่หายไป	3

หมายเหตุ: จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.26

ตาราง 10 แสดงข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่ (คน)
1. สถานศึกษาคควรมีแบ่งสัดส่วนบุคคลกับงานของแต่ละฝ่ายให้เหมาะสมกับปริมาณงานของแต่ละฝ่าย	28
2. สถานศึกษาคควรมีปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากร เพื่อให้เกิดความหลากหลายและไปในทิศทางเดียวกัน	26

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่ (คน)
3. สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาบริหารงานอย่างอิสระ และเป็นระบบมากขึ้น	25
4. สถานศึกษาควรมีมีมาตรการความปลอดภัยและปฏิบัติตามแผนงาน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา	14
5. สถานศึกษาส่งเสริมงานกิจการนักเรียน เพราะฝ่ายงานนี้เข้าถึงนักเรียนโดยตรง และสร้างความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน	10
6. สถานศึกษาควรดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียน	5

หมายเหตุ: จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม
 ปลายเปิด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 33.64

บทที่ 5

บทสรุป

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และ 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซีและมอร์แกน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงและประสบการณ์ทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) และตอนที่ 3 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการการศึกษการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การกำหนดนโยบาย การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ การกำหนดนโยบาย การวางแผนงานวิชาการ โดยจัดกิจกรรมเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมมีเนื้อหาสาระ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไข ปัญหา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียน กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาได้ โดยนำหลักการเข้าใจ หาคำความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้บริการและควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ การตรวจสอบการใช้งบประมาณต่าง ๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยนำหลักการเข้าใจความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ กำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของความเสี่ยงด้านงบประมาณ นำไปพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนการจัดตั้งงบประมาณ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยนำหลักการเข้าใจ การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยนำหลักการเข้าใจ การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสม โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ ภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารงานที่ถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและมีความทันสมัย ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยนำหลักการพัฒนา กำหนดร่วมกันทั้งหน่วยงานและชาวบ้าน ทำงานร่วมกัน สร้างความร่วมมือ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบริหารอาคารสถานที่ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความต้องการภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีมาตรการความปลอดภัยและปฏิบัติตามแผนงาน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ที่ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้เห็นความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ เพราะ การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ใน

ห้องเรียน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริมด้านคุณธรรมแก่ผู้เรียน สถานศึกษาที่สอดคล้องกับมีคุณธรรมนำความรู้ และยังส่งเสริมให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ว่าด้วยแนวคิดการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษา (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, 2560) และได้กำหนดวิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้นำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นกลยุทธ์คุณธรรมนำความรู้และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อผู้บริหารครูบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมมาภิบาลความเสมอภาคคุณธรรมตามหลักสูตรและคุณธรรมที่ตติยธรรมโดยคณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของสรสิทธิ์ พรรณวงศ์ (2551, หน้า 3) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2 และพบว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพื้นฐานตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียน นาหว้าพิทยาคมโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณกลุ่มบริหารงาน บุคลากร และกลุ่มบริหารงานบริหารงานทั่วไป มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน และจากผลการศึกษาของ มงคล อินทรโชติ (2552) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 3 ในภาพรวมพบว่า การบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของกานต์สุตา ประภาศวุฒิสาร (2551) ที่ได้ศึกษาการจัดการจัดการเรียนการสอนแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวุฒิสารศึกษาจังหวัด

เพชรบุรีที่ได้เสนอแนะว่าครูผู้สอนควรที่จะนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไปจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบทุกชั้นเช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของสรลัทธ์ี พรรณวงศ์ (2551. เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของสรลัทธ์ี พรรณวงศ์ (2551 หน้า 4) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการ บริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2 จากผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการ สถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคมในภารกิจ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารงานทั่วไป พบว่า ผู้บริหารใช้ กระบวนการแบบมีส่วนร่วมและนำกระบวนการ PDCA ของ Deming และหลัก 4 ร (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา และร่วมตรวจสอบ) 3T โดยมีการวางแผนงานการปฏิบัติการติดตาม ตรวจสอบแก้ไขภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย กล่าวคือ ด้านหลักสูตรกิจกรรมการ เรียนการสอนดำเนินการโดยบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ทุกช่วงชั้นโดยเน้นการปฏิบัติในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และการงานอาชีพส่วน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติที่เป็น จริงน้อยที่สุด คือ การศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนอาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจคิดว่า การวิจัยเป็นเรื่องที่ ยุ่งยากสลับซับซ้อนเป็นเรื่องของตัวเองหรืออาจเป็นเพราะบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ใน โรงเรียนเซนต์ยอเซฟกาฬสินธุ์ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยสูงจึงไม่ค่อยมีความชำนาญในการใช้ คอมพิวเตอร์ขาดแรงจูงใจที่ดีและการส่งเสริม จากสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการศึกษาวิเคราะห์วิจัยทางการศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนหรือขาด ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการวิจัยทางการศึกษาที่จะมาถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากร ดั้งนั้น สถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากร ได้มี การศึกษาและทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า แนวปฏิบัติ คือ การบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เข้าไปในหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นและทุก กลุ่มสาระ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้และเนื้อหา ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรงครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และเหมาะสมกับ ผู้เรียน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียนได้รู้จัก ตนเองและกำหนดเป้าหมายการศึกษาได้ เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน เพื่อ

ปลูกฝังค่านิยมให้ผู้เรียน มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน มีเหตุผล ปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ บนพื้นฐานของความมีสติปัญญา ยกทางสายกลางในการปฏิบัติ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์และปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า แนวปฏิบัติ คือ การดำเนินงานต้องกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งที่ผู้เรียนเป็นหลักบริหารจัดการงบประมาณ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ยึดหลักธรรมาภิบาลที่เน้นความถูกต้องของระเบียบ กฎหมาย ความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีข้อมูลพร้อมต่อการรายงานผลการใช้งบประมาณต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ตลอดจนการประสานเครือข่ายหรือองค์กรอื่น ๆ ในการให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า แนวปฏิบัติ คือ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภไม่ฟุ้งเฟ้อและตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ฝึกให้มีการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุและผล ฝึกการมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวให้พร้อมกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในศาสตร์ทั้งปวงอันเกี่ยวข้องกับชีวิต โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ดำรงอยู่อย่างเข้มแข็งและพอเพียงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ มีการกำหนดระเบียบและวัฒนธรรมในองค์กรที่ส่งเสริมความมีวินัยและคุณธรรม ส่งเสริมการแสวงหาความรู้และเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อที่หลากหลาย

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า แนวปฏิบัติ คือ ส่งเสริมการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่เน้นความคุ้มค่าและผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ยึดหลักธรรมาภิบาล ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม พัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสภาพภูมิทัศน์ของสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัย เหมาะสม พร้อมทั้งจะใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและของชาติ ส่งเสริม

คุณธรรมภายในโรงเรียน เน้นความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติกิจกรรม มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ควรศึกษาค้นคว้าการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อความต่อเนื่อง

2. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ควรจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านให้ผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ

3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สถานศึกษาควรบริหารจัดการงบประมาณให้ทั่วถึงในทุกด้าน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและติดตามผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2. ควรศึกษาการเปรียบเทียบระหว่างขนาดโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ก). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2). พ.ศ. 2545** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ข). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2). พุทธศักราช 2545** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กันตยา มานะกุล. (2550). **การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนบ้านจอมจันทร์ หมู่ที่ 2 ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กานต์ชนิต ต๊ะน้อย. (2551). **การน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในโรงเรียนบ้านเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- กานต์สุดา ประภาศวุฒิสาร. (2551). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลวุฒิสารศึกษาจังหวัดเพชรบุรี**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา** กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- ชวลิต จันทร์ศรี. (2550). **สาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2550). **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง:ความเป็นมาและความหมาย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา** กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุทธิวัชร ทับเจริญ, (2550). **อนาคตภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2549 – 2558)**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ธีรพงษ์ มหาวิโร. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550–2554)**. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา** กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ ข้าวฟ่าง
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2550). **เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- มงคล อินทรโชติ. (2552). **การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 3**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- รุ่งทิภา สันติผลธรรม. (2552). **การนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเอกชน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก.ศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สมเดช สีแสง. (2547). **คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ**. ชัยนาท: โรงพิมพ์ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550 – 2554)** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุญาณี นิมอ้า. (2550). **รูปแบบการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บธ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- สุริพร วงศ์สวัสดิ์สุข. (2551). **การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนราชวินิตมัธยม**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นครนายก.

อภิชัย พันธเสน. (2549). **สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง** กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบริหาร
การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3
3. นางสาวสุดารัตน์ ปัญญาศิริวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยอื่น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3

คำชี้แจง

การวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3

มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

โสธร ศรีอาวุธ

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับท่าน

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี
- 31-35 ปี
- 36-40 ปี
- 41-45 ปี
- 46-50 ปี
- 51-60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

- น้อยกว่า 5 ปี
- 5-10 ปี
- มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ด้าน

คำชี้แจง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนของท่าน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	5	4	3	2	1
1. การกำหนดนโยบาย การวางแผนงานวิชาการ โดยจัดกิจกรรมเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมมีเนื้อหาสาระ โดยนำ หลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไขปัญหา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. การกำหนดนโยบาย การวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อคำถาม	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
	5	4	3	2	1
3. ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เน้นคุณธรรมนำความรู้ ให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้นอกห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสำนึกรักบ้านเกิด โดยนำหลักการเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมของผู้เรียน วัฒนธรรมของชุมชนบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5. การส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการ โดยนำหลักการเข้าใจถึง หาความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
6. ส่งเสริมให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อให้ผู้เรียน กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาได้ โดยนำหลักการเข้าใจถึง หาความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
7. สนับสนุนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไข้ปัญหา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8. การกำกับ ติดตามและการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียนและเข้าใจความต้องการของผู้เรียน แล้วนำมาวางแผนแก้ไข้ปัญหา พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
9. กำหนดกิจกรรมงานวิชาการ ให้สามารถยืดหยุ่นทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยนำหลักการเข้าใจถึง ต้องได้รับการยอมรับจากภายในและภายนอกสถานศึกษาและสร้างความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน ส่วนหลักการพัฒนา ทำงานไปด้วยกันระหว่าง การสนับสนุนนโยบายและคนในพื้นที่ พัฒนาคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อคำถาม	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
	5	4	3	2	1
10. การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยนำหลักการเข้าถึง ต้องได้รับการยอมรับจากภายในสถานศึกษาและสร้างความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11. จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1. การวางแผนการจัดตั้งงบประมาณ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3. การตรวจสอบการใช้งบประมาณต่าง ๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยนำหลักการ เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. การติดตามการใช้งบประมาณต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5. จัดหารายได้หรือระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยนำหลักการ เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
6. กำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของความเสี่ยงด้านงบประมาณ นำไปพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อความคำถาม	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
	5	4	3	2	1
7. พัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถ โดยเน้นความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8. การให้บริการและควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
9. การบริหารจัดการงบประมาณ อย่างเหมาะสม โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1. การบริหารงานที่ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นไป ตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. วางแผนอัตรากำลังและสรรหา บรรจุแต่งตั้งบุคลากรในโรงเรียนให้พอดีกับปริมาณงาน โดยนำหลักการเข้าถึง หาความต้องการของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3. ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสม โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ ภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้มีการพัฒนาตนเอง โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5. ส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
6. ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อคำถาม	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
	5	4	3	2	1
7. ส่งเสริมให้บุคลากรมีความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
8. กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยนำหลักการเข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
9. กำหนดระเบียบในองค์กร เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในองค์กร โดยนำหลักการเข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10. ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยนำหลักการเข้าถึง การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1. พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและมีความทันสมัย ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
2. ปรับสภาพทั่วไปให้ร่มรื่นและใช้ทุกสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความต้องการภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3. บริหารอาคารสถานที่ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความต้องการภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
4. มีมาตรการความปลอดภัยและปฏิบัติตามแผนงาน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5. ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยนำหลักการพัฒนา กำหนดร่วมกันทั้งหน่วยงานและชาวบ้าน ทำงานร่วมกัน สร้างความร่วมมือ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อคำถาม	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
	5	4	3	2	1
6. ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความ ร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
7. ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สร้างความ ร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

.....

.....

.....

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คำชี้แจง

การพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งเป็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ต้องการจะวัดกับเนื้อหาที่ปรากฏในเครื่องมือ โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

- + 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านการบริหารงานวิชาการ						
1	การกำหนดนโยบาย การวางแผนงานวิชาการ โดยจัดกิจกรรมเนื้อหาสาระสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน จัดกิจกรรมมีเนื้อหาสาระ โดยนำ หลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไขปัญหา ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
2	การกำหนดนโยบาย การวางแผนจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา โดยบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในห้องเรียน เน้นคุณธรรมนำ ความรู้ ให้สามารถนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน โดยบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนสำนึก รักบ้านเกิด โดยนำหลักการเข้าใจ ถึงสภาพแวดล้อมของผู้เรียน วัฒนธรรมของชุมชนบูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	การส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการ โดย นำหลักการเข้าใจ หาคความ ต้องการของผู้เรียน ตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ส่งเสริมให้มีการแนะแนวการศึกษา ต่อให้ผู้เรียน กำหนดเป้าหมาย ทางการศึกษาได้ โดยนำหลักการ เข้าใจ หาคความต้องการของผู้เรียน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
7	สนับสนุนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน มาวางแผนแก้ไขปัญหา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	การกำกับ ติดตาม และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียนและเข้าใจถึงความต้องการของผู้เรียน แล้วนำมาวางแผนแก้ไขปัญหา พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	กำหนดกิจกรรมงานวิชาการ ให้สามารถยืดหยุ่นทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยนำหลักการเข้าใจถึง ต้องได้รับการยอมรับจากภายในและภายนอกสถานศึกษา และสร้างความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน ส่วนหลักการพัฒนา ทำงานไปด้วยกัน ระหว่างการสนับสนุนนโยบายและคนในพื้นที่ พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยนำหลักการเข้าใจถึง ต้องได้รับการยอมรับจากภายในสถานศึกษาและสร้างความร่วมมือ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	กั้นระหว่างสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
1	การวางแผนการจัดตั้งงบประมาณ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	การวางแผนการจัดสรรงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของผู้เรียน เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	การตรวจสอบการใช้งบประมาณต่าง ๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยนำหลักการ เข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
4	การติดตามการใช้งบประมาณต่างๆ โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	จัดหารายได้หรือระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยนำหลักการเข้าถึงความต้องการของสถานศึกษาและพัฒนาร่วมกันกับชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	กำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงด้านงบประมาณ โดยนำหลักการเข้าใจปัญหาของความเสี่ยงด้านงบประมาณ นำไปพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	พัฒนาผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถ โดยเน้นความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	การให้บริการและควบคุม ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	การบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตาม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานบุคคล						
1	การบริหารงานที่ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	วางแผนอัตรากำลังและสรรหาบรรจุแต่งตั้งบุคลากรในโรงเรียนให้พอดีกับปริมาณงาน โดยนำหลักการเข้าถึง หาความต้องการของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสม โดยนำหลักการเข้าถึง ได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ ภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
4	ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้มีการพัฒนาตนเอง โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ส่งเสริมให้บุคลากรมีความพอประมาณในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยนำหลักการเข้าใจ การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	กำหนดระเบียบในองค์กร เพื่อส่งเสริมความมีวินัยในองค์กร โดยนำหลักการเข้าใจ การสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
10	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยนำหลักการเข้าถึงการสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการบริหารงานทั่วไป						
1	พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและมีความทันสมัยประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ปรับสภาพทั่วไปให้ร่มรื่นและใช้ทุกสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความต้องการภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	บริหารอาคารสถานที่ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยนำหลักการเข้าใจถึงปัญหาและเข้าถึงความต้องการภายในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	มีมาตรการความปลอดภัยและปฏิบัติตามแผนงาน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
5	ประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยนำหลักการพัฒนา กำหนดร่วมกัน ทั้งหน่วยงานและชาวบ้าน ทำงานร่วมกัน สร้างความร่วมมือ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน โดยนำหลักการเข้าถึง สร้างความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ดูแลอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สร้างความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

.....

.....

.....

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach)

ตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.876	47

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	โสธร ศรีอาวุธ
วัน เดือน ปี เกิด	3 มิถุนายน 2533
สถานที่เกิด	อุตรดิตถ์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 ค.บ. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	356/11 ม.3 ต.ในเมือง อ.พิชัย จ.อุตรดิตถ์ 53120
ผลงานตีพิมพ์	โสธร ศรีอาวุธ (ผู้บรรยาย). (25 เมษายน 2563). การบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน ขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 6 ประจำปี การศึกษา 2563 (หน้า 162-174). เพเยา: กองบริหารงานวิจัย. มหาวิทยาลัยพะเยา.

